

Ks. dr hab. Marek Kluz, prof. UPJPII
Uniwersytet Papieski Jana Pawła II
w Krakowie

**Súčasná deštrukcia ľudskej
dôstojnosti je vážnou morálnou a
výchovnou výzvou**
**Współczesna destrukcja osobowej
godności człowieka poważnym
wyzwaniem moralno-
wychowawczym**

Čo je ľudská dôstojnosť? Czym jest godność ludzka?

- **Dôstojnosť** naznačuje výnimočnú hodnotu človeka, na jeho veľkosti, na tom, že ten človek je jediný a jedinečný svojím bytím.
- **Godność** wskazuje na wyjątkową wartość człowieka, na jego wielkość, na to, że osoba jest kimś jedynym i niepowtarzalnym w swoim bycie.

Základné hodnoty v ľudskom živote

Fundamentalne wartości w życiu ludzkim

- Človek, ktorý sa riadi životnými hodnotami, ktoré sú zjavne dobre pochopené, má väčší zmysel pre vlastnú dôstojnosť.
- Człowiek, który kieruje się wartościami w życiu, oczywiście dobrze rozumianymi, ma większe poczucie własnej godności.

LÁSKA

MIŁOŚĆ

- **Láska je pre človeka základnou hodnotou**
- Fundamentalną wartością dla człowieka jest miłość
- Čo je láska?
- Czym jest miłość?
- Láska je dávať a prijímať dary. Nedá sa kúpiť ani predať. Môžete to dať len sebe."
- „Miłość jest dawaniem i przyjmowaniem daru. Nie można jej kupować ani sprzedawać. Można się nią tylko obdarowywać”.

Nebezpečenstvo falšovania pravého konceptu lásky v modernom svete:

Niebezpieczeństwo zafałszowania prawdziwego pojęcia miłości we współczesnym świecie:

- niektorí veria:
  - sebecko pre lásku
  - vášeň pre lásku
  - telesná oddanosť pre lásku
  - rozkoš slepota pre lásku
  - zamilovanosť a sympatie k láske
- niektorí uvažajú:
  - egoizmus za miłość
  - namiętność za miłość
  - oddanie cielesne za miłość
  - zachwyty, zaślepienie za miłość
  - zakochanie i sympatię za miłość

- - osobitná úloha rodiny pri výchove lásky
- - sebazdelávanie

- - szczególna rola rodziny wychowaniu do miłości
- - samowychowanie

SVEDOMIE A PRAVDA

SUMIENIE I PRAWDA

- Morálne svedomie ako strážca osobnú dôstojnosť človeka.
- Sumienie moralne strážnikom osobovej godności człowieka.
- Svedomie je vnútorný hlas, vrodená schopnosť rozlišovať dobro od mravného zla.
- Sumienie to jest wewnętrzny głos, wrodzona zdolność odróżniania dobra od zła moralnego.

- **Tri hlavné cesty skazy, skreslenia, zatmenia svedomia:**
- **Trzy zasadnicze drogi znieprawienia, zafałszowania, zaćmienia sumienia:**
  - neopatrnosť pri hľadaní pravdy
  - zvykanie si na hriech, zvyky a závislosti, do ktorých človek upadá
  - vplyv široko chápanej sociálnej manipulácie, pokrytectva
- niedbaosť w poszukiwaniu prawdy
- przyzwyczajenie do grzechu, nawyki i nałogi, w jakie popada człowiek
- wpływ szeroko rozumianej manipulacji społecznej, zakłamania

SLOBODA A ZODPOVEDNOSŤ

WOLNOŚĆ I ODPOWIEDZIALNOŚĆ

- Sloboda je základným spôsobom ľudskej činnosti ako ľudskej bytosti.
- Wolnosť istotným spôsobom działania człowieka jako człowieka.
- Kde nájdeme skutočný rozmer slobody?
- Gdzie odnajdujemy prawdziwy wymiar wolności?
- Ako kresťania ho nachádzame v Kristovi. Kristus je prameňom slobody a ukazuje človeku cestu oslobodenia.
- Jako chrześcijanie odnajdujemy go w Chrystusie. Chrystus jest źródłem wolności i On wskazuje człowiekowi drogę wyzwolenia.
- Sloboda, ku ktorej Kristus oslobodzuje človeka, je sloboda slúžiť mu v iných.
- Wolność, do której Chrystus wyzwala człowieka jest wolnością służenia Mu w bliźnich.

- Sloboda prichádza so zodpovednosťou.
- Lebo niet slobody bez zodpovednosti.

- Wolność łączy się z odpowiedzialnością.
- Nie ma bowiem wolności bez odpowiedzialności.

- Ľudská dôstojnosť sa prejavuje práve v tom, že ako človek obdarený rozumom a slobodnou vôľou má zmysel pre zodpovednosť.
- Godność człowieka przejawia się właśnie w tym, że jako osoba obdarzona rozumem i wolną wolą, posiada poczucie odpowiedzialności.

- Ľudská sloboda je sloboda stať sa človekom
- Wolność ludzka jest wolnością stawania się człowiekiem

SÚHRN

- Dôstojnosť je „najcennejším dobrom človeka“. Je to hodnota, ktorá dáva životu zmysel.
- Preto každý človek, ktorý objavil a pochopil dôstojnosť svojej osoby, našiel v sebe veľkú silu, ktorá mu pomôže prekonať mnohé ťažkosti, s ktorými sa stretáva pri hľadaní pravdy a lásky.
- Pravda o dôstojnosti ľudskej osoby má významný vplyv na správnu podobu mravného života človeka.
- Správne známy a solídne formovaný postoj úcty k vlastnej dôstojnosti a dôstojnosti iného človeka umožňuje človeku žiť skutočne ľudský život, teda byť ľudskejší.

PODSUMOWANIE

- Godność jest „najcenniejszym dobrem człowieka”. Jest tą wartością, która nadaje sens życiu.
- Każdy zatem człowiek, który odkrył i zrozumiał godność swojej osoby znalazł w sobie wielką siłę, która pomoże mu pokonać wiele trudności, na jakie napotyka na drodze poszukiwań prawdy i miłości.
- Prawda o godności osoby ludzkiej ma więc istotny wpływ na właściwy kształt życia moralnego człowieka.
- Właściwie poznana i solidnie ukształtowana postawa szacunku wobec własnej godności i godności drugiej osoby pozwala człowiekowi na co dzień żyć prawdziwie po ludzku, czyli być bardziej człowiekiem.

Koniec